

Grønt kompetansesenter Setesdal Bygland som drivkraft i etableringen?

KVS-BYGLAND

Natur- og friluftsskolen

NATURBRUK

Mulighetenes fag for natur- og friluftinteresserte!

VG1 Naturbruk

- Skog
- Jakt og fiske
- Hest
- Friluftsliv
- 40 000 mål jaktterreng

VG2 Skogbruk

- Skogsdrift
- Arborist
- Jakt og fiske

VG2 Heste- og dyrefag

- Fine turmuligheter
- Stalldrift
- Sprang- og dressurridning
- Dyreomsorg

VG3 Naturbruk

- Studiekompetanse
- Næringsdrift

BYGGFAG

Et allsidig og utfordrende fag!

VG1 Bygg og anleggsteknikk

- Byggeprosjekt i Latvia med studietur
- Reelle byggeprosjekter
- Over 20 mulige yrkesvalg

VG2 Tømrer

- Fordypning i tømring
- Fordypning i laft/tradisjonsbygg
- Gode praksisprosjekter

Ideell organisasjon som har drevet omdømmebygging og skogpådriving i Agder siden 1898

Mål

Skaper forståelse og synliggjøre skogens mangesidige betydning for allmenheten

Jobbe for ett godt skogbruk

Driver mellom annet prosjektene «Velg Naturbruk», og er regionkontakt for den nasjonale satsingen «Velg skog»

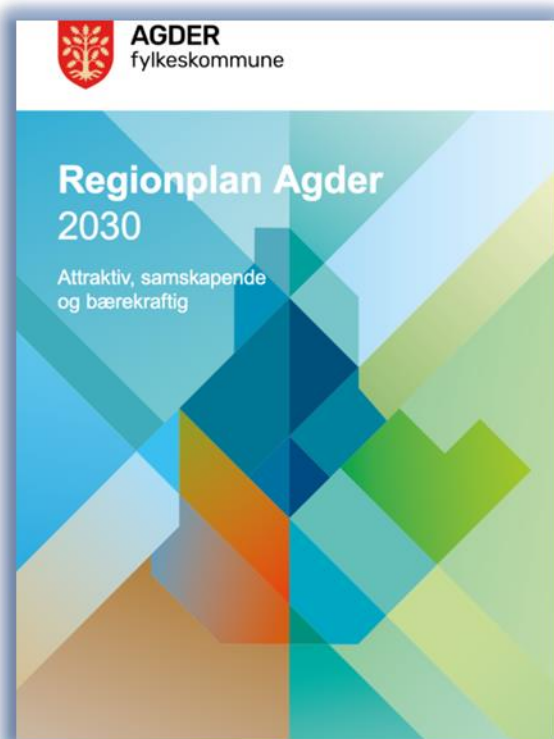

Skogselskapet i Agder

SKOGSSELSKAPET

Forankring i regionale strategier

- «Utvikle kompetansesentre og bedriftsnettverk for blå og grønn verdiskaping»
- «En bevisst satsing på lokale kompetansemiljøer knyttet til skog- og trenæringen har skapt sysselsetting der ressursene er»

Ny strategi Setesdal (SIPR)

Formål og roller	Ressurser og muligheter	Visjon og hovedmål	Strategier	Satsingar
<p>FORMÅL: Setesdal interkommunalt politisk råd (IPR) har som formål å utvikle Setesdalsregionen</p>	<p>REGIONENS FORTRINN:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Natur • Kultur • Rein energi 	<p>VISJON: Setesdal er Agder sitt grønne hjerte</p>	<p>STRATEGI 1: Markedsføre og utvikle Setesdal som reiselivsdestinasjon</p>	<p>FYRTÅRN:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Visit Setesdal • «Setesdalskortet» • Kulturarbaseret reiseliv • Rv. 9 som nasjonal turistveg
<p>ROLLER:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Markedsføre regionen • Vere einpådrivar for regional utvikling • Samordne og ivareta regionens interesser 	<p>GLOBALE MEGATRENDER:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Digitalisering • Det grønne skiftet 		<p>STRATEGI 2: Vidareutvikle Setesdalsregionen som ein kompetanseregion</p>	<p>FYRTÅRN:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Desentralisert utdanning • Yrke og lærlingar • Kompetanse på helse og livsstil • VGS som «Campus Setesdal» • Tiltrekke kompetanse • Hyttefolk og næring
	<p>VERDIAR FOR SAMARBEIDET:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tillit • Ærverd • Nytenkande 	<p>HOVUDMÅL: Levande og inkluderande lokalsamfunn i ein vekst- og berekraftig region</p>	<p>STRATEGI 3: Utvikle attraktive og livskraftige byvnder</p>	<p>FYRTÅRN:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Byst i Setesdalsregionen • Digital infrastruktur • Ung i Setesdal • Grønt kompetansesenter • Berekraftig samferdsel

Grønt kompetansesenter

Relevante regionale prosjekter/prosesser

Tre på Agder er et 3-årig prosjekt som har til hensikt å styrke verdikjeden for tre i Agder. Små og store virksomheter i verdikjeden fra skog til ferdige produkter inviteres aktivt inn som deltakere.

Prosjektet er støttet av Statsforvalteren i Agder, Innovasjon Norge Agder og Agder fylkeskommune. Gjennom prosjektperioden skal det legges grunnlag for å søke klyngestatus.

Gjennom aktivt samarbeid skal vi:

- Synliggjøre bransjen
- Styrke omdømmet
- **Utvikle kompetanse**
- Finne bærekraftige løsninger som bidrar til utvikling, sysselsetting, økt verdiskaping og lønnsomhet
- Bidra med innsats relatert til både regionale, nasjonale og internasjonale samfunns mål inkludert FNs bærekraftsmål

Kompetansepilot Agder

Store demografisk endringer i samfunnet sammen med omstillingsbehov i arbeidslivet aktualiserer behovet for kompetanseutvikling. Tilgang til rett og oppdatert kompetanse kan være utslagsgivende for en virksomhets levedyktighet og verdiskaping. En del av løsningen er at ansatte får mulighet til å videreutvikle sin kompetanse i tråd med virksomhetens behov.

Prosjektet Kompetansepilot Agder skal innen 2023 jobbe for å finne en god modell som mobiliserer næringslivet i distriktet til kompetanseutvikling og dermed redusere negative konsekvenser av nevnte utfordringer

Kan deler av denne piloten rettes mot utvikling av kompetansetilbud for grønn næring i Setesdal?

Mulighetsbilde – og behov?

Meld. St. 6

(2016–2017)

Melding til Stortinget

Verdier i vekst

Konkurransedyktig skog- og trenærning

En mulig retning for et felles prosjekt?

Fagskoleutdanning er en yrkesretta utdanning som bygger på fullført videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse. Kunnskapsdepartementet arbeider med en ny melding til Stortinget om fagskoleutdanningens rolle i utdanningssystemet. Det er i dag ikke utdanningstilbud på fagskolenivå i skogfag. Landbruks- og matdepartementet vil derfor, sammen med næringen, vurdere behovet for å utvikle modulbaserte fagskoletilbud i skogfag som et etterutdanningstilbud med formell kompetanse til skogeiere og rådgivere.

Videregående utdanning i skogfag

Videregående utdanning fører i hovedsak fram til studiekompetanse eller yrkeskompetanse. Denne opplæringen gis vanligvis som tre år i skole eller som to år i skole og to år i bedrift. Utdanning av skogsoperatører skjer på videregående nivå ved naturbruksskolene. Det er i dag åtte naturbruksskoler i landet som tilbyr Vg2 Skogbruk.

Skogsoperatørene har skogen som arbeidsplass og er sentrale medarbeidere i skogbrukets entreprenørselskaper. Skogsoperatørene utfører arbeidsoppgaver som berører store verdier i form av tømmer som skal tas ut. Det skal tas hensyn til viktige miljøverdier, og skog skal behandles for optimal produksjon i framtiden. Hogst og skogskjøtsel foregår også i områder som er viktige friluftslivsarealer for allmennheten som det må tas hensyn til. Skogsarbeid er i stor grad mekanisert og skogsoperatørene er ferdig på avanserte maskiner. Skogsoperatørene må ha skog- og miljøfaglig kompetanse for å ta de rette beslutninger under sluttavvikling, tynning og annen skogskjøtsel. Det er derfor viktig å opprettholde en fagbevording for skogsoperatørene.

Kunnskapsdepartementet har gitt Utdanningsdirektoratet i oppdrag å styrke kvaliteten og relevansen til fag- og yrkesopplæringen ved å gjennomgå det yrkesfaglige utdanningstilbudet og foreslå nødvendige endringer. Opplæringsstilbudene skal bli mer relevante, målt opp mot kriterier som rekruttering, gjennomføring med fag- eller

forslag til ny ansattfelleslov har regjeringen styrket kravet til bruk av lærlinger ytterligere ved at det nå i utgangspunktet skal stilles krav til at alle leverandører som skal inngi tilbud til det offentlige skal være tilknyttet en lærlingordning, og at en eller flere lærlinger skal delta i arbeidet med gjennomføringen av kontrakten. Departementet følger med på rekrutteringen til entreprenørdriftene og har også bidratt til at Skogbrukets Kursinstitutt (Skogkurs) tilbyr tjenester i form av nettverksmøter, lærlingoppfølging og annet. Bransjen har et årlig behov for nyrekruttering på om lag 30-40 skogsoperatører. Byggeskolen har en lærlingbasert fagopplæring som utdanner til tre- og byggsektoren, og er en del av Norsk Treteknisk Institutt (NTI).

Fagskoleutdanning

Fagskoleutdanning er en yrkesretta utdanning som bygger på fullført videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse. Kunnskapsdepartementet arbeider med en ny melding til Stortinget om fagskoleutdanningens rolle i utdanningssystemet. Det er i dag ikke utdanningstilbud på fagskolenivå i skogfag. Landbruks- og matdepartementet vil derfor, sammen med næringen, vurdere behovet for å utvikle modulbaserte fagskoletilbud i skogfag som et etterutdanningstilbud med formell kompetanse til skogeiere og rådgivere.

Naturlig fokusområde i verdikjeden skog og tre

Samtidig må en jobbe for å bli så robust som mulig gjennom andre grønne og blå satsinger som kan styrke et eventuelt grønt senter..

Mulige søyler i et felles prosjekt?

Forvaltning

- Jord- og skog
- Vassdrag/fiske-biolog
- Landbruks-rådgivning

Bygland har allerede et sterkt grønt/blått forvaltningsmiljø som vi ønsker å satse videre på

Kompetanse

- Styrke/konsolidere dagens KVS utdanning
- Fleksible moduler fagutdanning?
- Andre fagrettede kurs?

Private aktører

- Fyresdal som inspirasjon?
- Coworking Space for grønn næring?

GRØNT FAGSENTER
BUSKERUD

Inspirasjon??

Grønt Fagsenter Buskerud er et nyetablert senter for å bidra til et sterkere fagmiljø innen landbruk og andre grønne næringer. Grønt Fagsenter Buskerud skal:

- samle aktører innen landbruket i et faglig kontorfellesskap på Buskerud gård
- være en arena og møteplass for faglig samarbeid
- være arrangør av kurs og seminarer
- drive kunnskapsutvikling
- bidra til økt samarbeid mellom bønder, de som driver i grønne næringer, landbruksutdanninga, offentlige instanser og kunnskapsaktører
- styrke fagmiljøene rundt landbruket (jord- og skogbruk) spesielt og grønne næringer generelt
- utvikle et landbruk som er basert på god agronomi og prinsippene for kretsløpsjordbruk

Landbrukskontoret i Modum (tre ansatte) er en del av dette senteret.

Veien videre - en forstudie?

Etablere en oversikt over dagens aktører i skog- og trenæringen og deres kompetansebehov.

I dag, og fremskrevet på bakgrunn av antatte utviklingstrender, blant annet økte krav til sertifisering og utdanning. Kombinert med alders- og kompetansesammensetning på dagens ansatte tilknyttet denne næringen. Studien skal primært fokusere på den delen av verdikjeden som strekker seg fra skogen og inn til tre-mekanisk industri og tilstøtende næring. Dette innbefatter offentlige og private aktører som entreprenører, skogselskap, eierforeninger, ansatte innenfor skogforvaltning, sagbruksindustri med mer. Som en del av arbeidet skal det spesielt utredes om det finnes grunnlag for å etablere en fagskolesatsing knyttet opp mot denne delen av verdikjeden. Bakgrunnen for å se spesielt på dette er et antatt behov i næringen - blant annet signalisert av Landbruks- og matdepartementet i Meld. St. 6 (2016-2017), «Verdier i vekst». Denne delen av studien bør gjøres i tett samspill med et utdanningsfaglig miljø

Mulige andre potensielle inngangsverdier/behov for en mulig grønn satsing i Setesdal.

En forutsetning er at disse gir nyttige/naturlige synergier opp mot grønn satsing regionalt og i Setesdal, samt at de kan bidra til å gjøre et eventuelt grønt senter robust og mangfoldig. Dette kan spenne fra digitalisering til non-forrest products til andre aktiviteter som vi pt. ikke har oversikt over, men avdekker i løpet av studien.

Målsetningen med forstudien vil være å etablere en kunnskapsbasert plattform for eventuell videre prosjektering av et grønt senter i Setesdal